KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 22.11.2005
KOM(2005) 596 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Nová rámcová stratégia pre viacjazyčnosť

OZNÁMENIE KOMISIE
RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Nová rámcová stratégia pre viacjazyčnosť

Koľko jazykov vieš, toľkokrát si človekom.
The more languages you know, the more of a person you are.
(Slovenské príslovie)

I ÚVOD

Po prvýkrát portfólio európskeho komisára výslovne zahŕňa zodpovednosť za viacjazyčnosť. Tento dokument je prvým oznámením Komisie, ktoré sa zaoberá touto oblasťou politiky. Dopĺňa súčasnú iniciatívu Komisie na zlepšenie komunikácie medzi európskymi občanmi a inštitúciami, ktoré im slúžia. Okrem toho:

- opätovne potvrdzuje angažovanosť Komisie v oblasti viacjazyčnosti v Európskej únii;
- stanovuje stratégiu Komisie na podporu viacjazyčnosti v európskej spoločnosti, v ekonomike a v samotnej Komisii; a
- navrhuje viaceré osobitné opatrenia vychádzajúce z tohto strategického rámca.

I.1 VIACJAZYČNOSŤ A EURÓPSKE HODNOTY

Európska únia je založená na myšlienke „jednoty v rozmanitosti“: rozmanitosť kultúr, zvykov, viery a jazykov. Okrem 20[1] úradných jazykov únie existuje asi 60 ďalších indigénnych jazykov a desiatky neindigénnych jazykov, ktoré sa používajú v komunitách migrantov[2].

Práve táto rozmanitosť robí z Európskej únie, čím je: žiaden „taviaci kotol“, v ktorom sa roztápajú všetky rozdiely, ale spoločný domov, v ktorom sa rôznorodosť oslavuje, a v ktorom sú početné materinské jazyky zdrojom bohatstva a cestou k väčšej solidarite a vzájomnému porozumeniu.

Jazyk je najpriamejším prejavom kultúry; práve on z nás robí ľudí a dáva nám pocit identity. V článku 22 Charty základných práv Európskej únie[3] sa Únia zaväzuje rešpektovať kultúrnu, náboženskú a jazykovú rozmanitosť. V článku 21 sa uvádza zákaz diskriminácie z rôznych, aj z jazykových dôvodov. Rešpektovanie jazykovej rozmanitosti je kľúčovou hodnotou

---

1 21 s írčinou od roku 2007; 23 po pridaní bulharčiny a rumunčiny.
2 Pozri štúdiu *Euromosaic* na http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/languages/langmin/euromosaic/index_en.html
3 Ú. v. ES C 364, 18.12.2000, s. 1.

Európskej únie[4], rovnako ako rešpektovanie jednotlivca, otvorenosť voči iným kultúram, tolerancia a akceptovanie ostatných a uznávanie jazykovej rôznorodosti. Opatrenie Únie a členských štátov na podporu viacjazyčnosti preto bezprostredne vplýva na život každého občana.

I.2 Čo je viacjazyčnosť?

Viacjazyčnosť znamená schopnosť osoby používať viac jazykov, ako aj spolužitie rôznych jazykových komunít na jednom geografickom území. V tomto dokumente označuje uvedený termín novú oblasť politiky Komisie podporujúcu atmosféru priaznivú pre všetky jazyky, v ktorej sa môžu pozitívne vyvíjať výuka a štúdium rôznych jazykov.

Politika Komisie v oblasti viacjazyčnosti sleduje tri ciele:

- podporovať štúdium jazykov a jazykovú rozmanitosť v spoločnosti;
- podporovať zdravú viacjazyčnú ekonomiku a
- umožniť občanom prístup k právnym predpisom, postupom a informáciám Európskej únie v ich vlastnom jazyku.

Ďalší pokrok závisí najmä od členských štátov (či už na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni), Komisia však bude v rámci svojich možností robiť všetko pre to, aby zvýšila povedomie o viacjazyčnosti a zosúladila opatrenia realizované na rôznych úrovniach.

II VIACJAZYČNÁ SPOLOČNOSŤ

II.1 Výuka jazykov

II.1.1 Jazykové zručnosti

Pre väčšinu obyvateľov sveta je už dnes samozrejmosťou rozumieť viacerým jazykom a komunikovať v nich – životná zručnosť v záujme všetkých európskych občanov. Spôsobuje, že sa otvárame kultúram a názorom iných ľudí[5], zlepšuje kognitívne zručnosti a ovládanie materinského jazyka; dáva ľuďom slobodu pracovať alebo študovať v inom členskom štáte.

Najvyšší predstavitelia štátov alebo vlád Európskej únie na stretnutí v Barcelone[6] v marci 2002 formulovali požiadavku **vyučovať aspoň dva cudzie jazyky od útleho veku**. Dlhodobým cieľom Komisie je podporovať individuálnu viacjazyčnosť, až kým každý občan nadobudne praktické zručnosti v aspoň dvoch jazykoch okrem svojho materinského jazyka[7].

---

4 Pozri rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku jazykov 2001 (1934/2000) zo 17.7.2000.

5 Chápanie iných kultúr pramení z učenia sa jazykov, ktoré sú vyjadrením týchto kultúr; preto Komisia nepodporuje používanie umelých jazykov, ktoré samozrejme nemajú žiadne kultúrne zázemie.

6 Zasadnutie Európskej rady v Barcelone, 15. a 16. marec 2002, závery predsedníctva, časť I, 43.1.

7 KOM(2003) 449: Podpora jazykového vzdelávania a jazykovej rozmanitosti: Akčný plán 2004 – 2006; KOM(1995) 590: Biela kniha „Výuka a štúdium“.

V nedávnom prieskume Eurobarometer[8] polovica občanov Európskej únie uvádza schopnosť dohovoriť sa v aspoň jednom jazyku okrem svojho materinského jazyka. Percentuálny podiel je v jednotlivých krajinách a sociálnych skupinách rôzny. 99 % Luxemburčanov, 93 % Lotyšov a Malťanov a 90 % Litovčanov ovláda aspoň jeden cudzí jazyk, naproti tomu prevažná časť obyvateľov Maďarska (71 %), Spojeného kráľovstva (70 %), Španielska, Talianska a Portugalska (po 64 %) hovorí len svojím materinským jazykom. Cudzím jazykom hovorí viac mužov, mladých ľudí a obyvateľov miest než žien, starších ľudí a obyvateľov vidieka.

Rastie percentuálny podiel žiakov základných škôl, ktorí sa učia cudzí jazyk[9].Priemerný počet cudzích jazykov, ktoré sa vyučujú na stredných školách, však stále nedosahuje cieľ stanovený v Barcelone. Okrem toho sa zvyšuje tendencia hovoriť o „štúdiu cudzích jazykov" a myslieť tým len „štúdium angličtiny"; Komisia už poukázala na to, že „angličtina nestačí"[10].

II.1.2 Ako pomáha Spoločenstvo rozvíjať jazykové zručnosti a podporovať jazykovú rozmanitosť?

Komisia sa v roku 2003[11] zaviazala realizovať 45 nových opatrení a podporiť štátne, regionálne a miestne orgány, aby spolupracovali pri zásadnej zmene presadzovania štúdia jazykov a jazykovej rozmanitosti. Tieto opatrenia dopĺňajú mnohé iné formy dlhoročnej podpory zo strany Komisie, ktorá sa začala priekopníckym programom LINGUA v roku 1990. V rámci programov *Socrates a Leonardo da Vinci* Komisia každoročne investuje 30 miliónov eur do štipendií s cieľom umožniť učiteľom jazykov vzdelávať sa v zahraničí; do sprostredkovania učiteľov cudzích jazykov na školy; do financovania výmenných pobytov tried s cieľom motivovať žiakov, aby sa učili cudzie jazyky, do vytvárania nových jazykových kurzov na CD a internete a do projektov, ktoré informujú o výhodách štúdia jazykov. Komisia realizuje strategické štúdie, čím podporuje diskusie, inovácie a výmenu osvedčených postupov[12].Okrem toho ústredné opatrenia programov Spoločenstva na podporu mobility a nadnárodných partnerstiev motivujú účastníkov učiť sa cudzie jazyky.

Viacjazyčnosť podporujú aj výmenné pobyty mládeže, projekty družby medzi mestami a európska dobrovoľnícka služba. V rámci programu *Kultúra* sa od roku 1997 financoval preklad asi 2000 literárnych diel z európskych jazykov a do nich.

Návrhy nových programov (*Kultúra* 2007, *Mládež v akcii* a *Celoživotné vzdelávanie*), ktoré sa majú implementovať od roku 2007, pokračujú v podpore a ďalej ju rozvíjajú.

Spoločenstvo okrem toho poskytuje hlavnú finančnú podporu Európskemu výboru pre menej používané jazyky[13] (mimovládna organizácia, ktorá zastupuje záujmy viac než 40 miliónov občanov, ktorí patria do spoločenstva regionálnych alebo menšinových jazykov) a pre siete univerzít Mercator[14] zaoberajúce sa výskumom menej používaných jazykov v Európe. Na žiadosť Európskeho parlamentu začala v roku 2004 Komisia realizovať štúdiu o uskutočniteľnosti o vytvorenia Európskej agentúry pre jazykové vzdelávanie a jazykovú

---

8 Eurobarometer 63.4.
9 *Kľúčové údaje o jazykovej výuke na školách v Európe*, Eurydice, 2005, ISBN 92 894 8681-3.
10 KOM(2003) 449.
11 KOM(2003) 449.
12 http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/key/studies_en.html
13 http://www.eblul.org
14 http://www.mercator-central.org/

rozmanitosť. Zo štúdie[15] vyplýva, že v tejto oblasti existujú neuspokojené potreby a navrhujú sa dve možnosti: vytvorenie agentúry alebo vybudovanie európskej siete „centier jazykovej rozmanitosti“. Podľa názoru Komisie by bolo najvhodnejším ďalším krokom vybudovanie siete, ktorá sa podľa možnosti zakladá na existujúcich štruktúrach; Komisia preskúma možnosť jej financovania na viacročnom základe v rámci navrhovaného programu celoživotného vzdelávania.

II.1.3 Kľúčové oblasti pre opatrenia v systémoch a v praxi vzdelávania

Členské štáty sa v Lisabone v roku 2000 dohodli, že vytvoria efektívny vnútorný trh, podporia výskum a inovácie a zdokonalia vzdelávanie, aby sa Európska únia do roku 2010 stala „najdynamickejšou a najkonkurencieschopnejšou znalostnou ekonomikou na svete“. Túto dohodu zdôraznilo aj oznámenie Komisie „Spolupráca pre rast a zamestnanosť – nový začiatok Lisabonskej stratégie“[16] a Integrované usmernenia pre rast a zamestnanosť 2005 - 2008)[17] V rámci procesu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“ sa dohodli na spoločných cieľoch, ktoré sa usilujú dosiahnuť definovaním ukazovateľov a referenčných úrovní, výmenou osvedčených postupov a vzájomným posudzovaním. Za prioritu označili zdokonalenie jazykových zručností a skupina jazykových odborníkov[18] z jednotlivých štátov vypracovala odporúčania členským štátom[19], ktoré boli podnetom na niektoré ďalej uvedené návrhy týkajúce sa kľúčových oblastí pre opatrenia.

Stratégie jednotlivých členských štátov

Podľa odborníkov **musia vnútroštátne plány zaručiť koherenciu a smerovanie opatrení na podporu viacjazyčnosti** jednotlivcov a spoločnosti vo všeobecnosti. Tieto plány by mali stanoviť jasné ciele pre jazykovú výuku na rôznych stupňoch vzdelávania, ktoré by zároveň sprevádzalo sústavné úsilie informovať o dôležitosti jazykovej rozmanitosti. Vyučovanie regionálnych jazykov a jazykov menšín by sa tiež malo vziať do úvahy ako vhodné, rovnako ako možnosti pre migrantov naučiť sa jazyk krajiny, v ktorej majú bydlisko (a vyučovanie jazykov migrantov).

Lepšie odborné vzdelávanie učiteľov

Učebné plány a štruktúry pre odborné vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov musia reagovať na meniace sa požiadavky na jazykové zručnosti žiakov a študentov. Komisia financovala novú, nezávislú štúdiu, vychádzajúcu z osvedčených postupov v celej Európe[20], v ktorej sa navrhujú spoločné kľúčové zručnosti a ciele pre učiteľov cudzích jazykov v Európe. Komisia podnieti diskusiu na túto tému, ktorej výsledkom bude odporúčanie.

---

15 Štúdia uskutočniteľnosti týkajúca sa vytvorenia Európskej agentúry pre jazykovú rozmanitosť a jazykové vzdelávanie, záverečná správa, máj 2005; http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/doc/linguistic_diversity_study_en.pdf

16 KOM(2005) 24 z 2.2.2005.

17 http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/integrated_guidelines_en.pdf

18 Skupina jazykových odborníkov bola vytvorená v rámci procesu Vzdelávanie a odborná príprava 2010 a pozostáva z jedného odborníka za každý členský štát.

19 Najaktuálnejšiu správu nájdete na: http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/lang2004.pdf

20 *Európsky profil pre vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov – referenčný rámec,* autor Michael Kelly, Michael Grenfell a kol., Southampton University, Spojené kráľovstvo

Výuka jazykov od útleho veku

Vo väčšine štátov sa v súčasnosti aspoň polovica žiakov základných škôl učí cudzí jazyk[21]. Komisia však už v minulosti[22] poukázala na to, že výuka jazykov od útleho veku prináša výhody len vtedy, ak sa odborné vzdelávanie učiteľov osobitne zameriava na vyučovanie veľmi malých detí, ak sú triedy dostatočne malé, ak sú k dispozícii vhodné didaktické materiály a ak je na jazykovú výuku vyhradený dostatočný počet hodín.

Cudzí jazyk ako pracovný jazyk

Na konferencii, ktorú nedávno usporiadalo luxemburské predsedníctvo Európskej únie, sa diskutovalo o rozvoji v oblasti cudzí jazyk ako pracovný jazyk (CLIL), kde by sa žiaci učili predmet v cudzom jazyku. Táto metóda sa v celej Európe používa čoraz častejšie a ponúka lepšie možnosti v rámci učebných plánov vystavovať žiakov cudzojazyčnému prostrediu.

Cudzie jazyky vo vysokoškolskom vzdelávaní

Vysoké školy by mohli zohrávať aktívnejšiu úlohu pri podporovaní viacjazyčnosti študentov a zamestnancov, ale aj miestneho obyvateľstva v širšom zmysle. Treba priznať, že tendencia vyučovať v anglickom jazyku namiesto v národnom alebo regionálnom jazyku v neaglofónnych štátoch by mohla mať nepredvídané dôsledky pre životaschopnosť týchto jazykov. Komisia plánuje v blízkej budúcnosti tento jav podrobnejšie preskúmať.

Viacjazyčnosť ako oblasť výskumu

V ostatných rokoch viaceré univerzity zriadili katedry pre študijný odbor viacjazyčnosť a interkulturalizmus v európskej spoločnosti. Súčasnú podporu Komisie pre výskum jazykovej rozmanitosti by mohli doplniť siete takýchto katedier podľa modelu úspešného programu Jean Monnet.

Európsky ukazovateľ jazykových zručností

Práca na **európskom ukazovateli jazykových zručností**, ktorá je predmetom nedávno zverejneného oznámenia[23], už pokročila dosť ďaleko; poskytne spoľahlivé informácie o skutočných cudzojazyčných zručnostiach mladých ľudí a neoceniteľné informácie tvorcom politiky.

II.2 Výskum a vývoj vo viacjazyčnosti

Výskumné programy EÚ sa zaoberajú viacjazyčnosťou predovšetkým vo dvoch oblastiach, do ktorých sa každoročne investuje asi 20 miliónov eur. Program technológie informačnej spoločnosti zahŕňa výskum s cieľom prekonať jazykové bariéry prostredníctvom nových informačných a komunikačných technológií, ako napr:

---

21 *Kľúčové údaje o vyučovaní jazykov na školách v Európe*, Op cit.
22 KOM(2003) 449.
23 KOM(2005) 356.

- nástroje produktivity pre prekladateľov (prekladové pamäte, online slovníky a synonymické slovníky);

- interaktívne poloautomatické prekladové systémy na rýchly, kvalitný preklad textov v osobitných oblastiach;

- plne automatizované systémy na preklady nízkej až strednej kvality; a

- automatické rozpoznávanie reči a syntéza, dialóg a preklad.

Výskumný program pre sociálne a humanitné vedy podporuje výskum jazykových aspektov vo vzťahu k sociálnemu začleneniu a vylúčeniu, identite, účasti na politickom dianí, kultúrnej rozmanitosti a interkultúrnemu porozumeniu. Sem patria otázky jazykovej rozmanitosti, menšinových a regionálnych jazykov a jazykové problémy migrantov a etnických menšín.

II.3 Opatrenia na podporu viacjazyčnej spoločnosti

Komisia:

- v spolupráci s členskými štátmi implementuje európsky ukazovateľ jazykových zručností;

- podporí diskusie a vypracuje odporúčanie spôsobov, akými sa môže vzdelávanie učiteľov jazykov pozdvihnúť na optimálnu úroveň;

- v roku 2006 uverejní štúdiu o osvedčených postupoch pri výuke cudzieho jazyka od útleho veku;

- v rámci navrhovaného programu celoživotného vzdelávania poskytne podporu pre štúdie o stave viacjazyčnosti na vysokých školách a o zriaďovaní katedier pre študijné odbory viacjazyčnosť a interkulturalizmus;

- bude naďalej podporovať výuku a štúdium jazykov v rámci programov spolupráce v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže, občianskej spoločnosti a kultúry;

- preskúma možnosti podporovania sietí jazykovej rozmanitosti v kontexte nového programu celoživotného vzdelávania; a

- prostredníctvom 7. rámcového výskumného programu posilní činnosti v oblasti výskumu a technického vývoja v súvislosti s jazykovými technológiami informačnej spoločnosti s osobitným zameraním na nové technológie strojového prekladu a preskúma spôsob, akým by Európska únia mohla podporiť ďalšiu spoluprácu v oblasti nových technológií prekladu a tlmočenia. V tom istom rámci budú záležitosti týkajúce sa výuky a používania cudzích jazykov tvoriť nedeliteľnú súčasť podporovaných aktivít v oblasti spoločenských a humanitných vied.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- vypracovali štátne plány, ktoré opatreniam na podporu viacjazyčnosti poskytnú štruktúru, zabezpečia ich koherenciu a udajú ich smer; k nim patria aj opatrenia, ktoré posilňujú používanie a uplatňovanie rôznych jazykov v každodennom živote[24];

- preskúmali svoje súčasné rámcové podmienky pre vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov so zreteľom na výsledky štúdie „Európsky profil pre odborné vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov“;[25]

- preskúmali svoje súčasné rámcové podmienky pre výuku od útleho veku so zreteľom na osvedčené postupy z celej Európy; a

- implementovali závery luxemburského predsedníctva na tému cudzí jazyk ako pracovný jazyk (CLIL), ku ktorým patrí aj informovanie o výhodách tohto prístupu, výmena informácií a vedeckých dôkazov o osvedčených postupoch CLIL a osobitná odborná príprava CLIL pre učiteľov.

III VIACJAZYČNÁ EKONOMIKA

III.1 Prínos jazykových zručností ku konkurencieschopnosti ekonomiky EÚ

Európska únia buduje vysoko konkurencieschopnú ekonomiku. Pre globálne stratégie marketingu a predaja sú čoraz dôležitejšie zručnosti v oblasti interkultúrnej komunikácie. Ak chcú podniky obchodovať so spoločnosťami v iných členských štátoch, potrebujú ovládať jazyky Európskej únie, ako aj jazyky ostatných obchodných partnerov na celom svete. To platí najmä pre rýchlo rastúce podniky strednej veľkosti, ktoré vytvárajú pracovné miesta a sú hlavnou hnacou silou pre inovácie, zamestnávanie, ako aj sociálnu a miestnu integráciu v Únii. Zdá sa však, že európske spoločnosti strácajú obchodné príležitosti, lebo neovládajú jazyk svojich zákazníkov[26].

Pre efektívne fungovanie jednotného trhu potrebuje Únia mobilnejšiu pracovnú silu. Znalosť viacerých jazykov umožňuje lepšie uplatnenie na trhu práce a dáva ľuďom slobodu pracovať alebo študovať v inom členskom štáte. Komisia preto plánuje zintenzívniť následné opatrenia k svojmu Akčnému plánu pre zručnosti a mobilitu 2002[27]. Jazykové zručnosti sú aj jednou z tém roka 2006, ktorý je európskym rokom mobility pracovníkov.

---

24 Tieto plány by mali vychádzať z integrovaného usmernenia č. 23 a tvoriť súčasť štátnych plánov, ktoré vypracúvajú členské štáty v súvislosti s lisabonským akčným plánom pre rast a zamestnanosť. (http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/integrated_guidlines_en.pdf)

25 Európsky rámec pre odborné vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov – referenčný rámec *http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/doc/profile_en.pdf*

26 Napr.: štúdia, ktorú realizovalo CILT, národné jazykové centrum Spojeného kráľovstva, uverejnená v roku 2005: http://www.cilt.org.uk/key/talkingworldclass.pdf

27 KOM(2002) 72.

III.2 Viacjazyčnosť a spotrebitelia

V jednotnom trhu si môžu spotrebitelia vybrať zo širokej škály výrobkov zo všetkých členských štátov, čím sa dostávajú do kontaktu s výrobkami iných jazykových spoločenstiev. Na ochranu záujmov spotrebiteľov existujú predpisy upravujúce používanie jazykov na obaloch takýchto výrobkov. Označenie musí poskytovať jasné a presné informácie v jazyku, ktorý je zrozumiteľný pre spotrebiteľa a nesmie byť pre kupujúceho závažným spôsobom zavádzajúce[28]. Nedávno prijatá smernica o nečestných obchodných postupoch[29] posilňuje mechanizmus ochrany v súvislosti s jazykom používaným v popredajných službách.

III.3 Viacjazyčnosť v informačnej spoločnosti

V európskej informačnej spoločnosti je jazyková rozmanitosť životným faktom. Internetová televízia, online hudba a filmy na mobilných telefónoch sú realitou pre podnikateľov a občanov Európy a podčiarkujú dôležitosť prístupu k informáciam a ich využívania vo viacerých jazykoch.

Komisia sa usiluje presadzovať viacjazyčnosť prostredníctvom iniciatívy *i2010*, aby podporila rast a zamestnanosť v informačnej spoločnosti a v mediálnej produkcii. Prvou úlohou je vytvoriť „jednotný európsky informačný priestor, ktorý ponúka kvalitné a rozmanité obsahy a digitálne služby“. Viaceré programy Európskej únie[30] podporujú vytvorenie a šírenie viacjazyčných európskych obsahov a znalostí.

Viacjazyčná informačná spoločnosť vyžaduje používanie štandardizovaných a interoperabilných jazykových zdrojov (slovníky, terminológia, databázy atď.) a aplikácie pre všetky jazyky vrátane menej rozšírených jazykov Európskej únie. Programy Európskej komisie podporujú siete odborníkov a platforiem a tým aj koordináciu a štandardizáciu v tejto oblasti. Komisia zriadila vedecko-technické fórum o viacjazyčnosti s odborníkmi z oblasti výroby, z univerzít a politických orgánov.

III.4 Profesie a odvetvia v oblasti výuky a používania cudzích jazykov

Hoci sa zdá, že oblasť výuky a používania cudzích jazykov v Európe a jej potenciál zamestnanosti je na vzostupe, doteraz neexistuje žiadna organizácia, ktorá by dokázala vypracovať štandardy pre tento sektor alebo poskytovať spoľahlivé údaje o jeho rozsahu[31].

Do oblasti používania cudzích jazykov patrí preklad, redakčné spracovanie, korigovanie, písanie záznamov, tlmočenie, terminológia, jazykové technológie (spracovanie reči, rozpoznávanie a syntéza reči), jazyková odborná príprava, vyučovanie jazyka, udeľovanie osvedčení, testovanie a výskum v lingvistickej oblasti. Tieto odvetvia sa v súčasnosti vo väčšine európskych krajín rýchlo rozvíjajú. Navyše sa strácajú hranice medzi jednotlivými

---

28 Článok 16 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/EC z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín, Úradný vestník ES 109, 6.5.2000, s. 29; Oznámenie z 10. novembra 1993 o používaní jazykov pri informovaní spotrebiteľov v Spoločenstve: KOM(1993) 456.

29 2005/29/ES.

30 *eContent, eContent plus, Media a eLearning.*

31 Podľa odhadov však 20 najvýznamnejších svetových spoločností poskytujúcich služby v oblasti prekladov a tlmočenia zamestnáva viac než 10 000 zamestnancov a ich ročný príjem dosahuje viac než 1,2 miliardy eur; odhaduje sa, že asi dve pätiny z tejto činnosti sa realizujú v Európskej únii. (pozri http://www.commonsenseadvisory.com/en/research/top_20.htm).

povolaniami v jazykovej oblasti: lingvisti, prekladatelia alebo tlmočníci sa prizývajú k realizácií mnohostranných úloh, ktoré vyžadujú vysokú úroveň odborných znalostí. Niektoré univerzity ponúkajú kurzy špecializované v oblasti jazykových odvetví. Ovládanie cudzích jazykov je potrebné aj v oblasti predaja, logistiky, titulkovania, vzťahov s verejnosťou, marketingu, komunikácie, filmu, reklamy, novinárstva, bankovníctva, cestovného ruchu a vydávania publikácií. Vzdelávacie programy vo vysokom školstve a inde sa musia priebežne aktualizovať, aby sa zabezpečilo, že študenti nadobudnú správne zručnosti, že sa im ponúknu správne nástroje a získajú informácie o skutočných pracovných podmienkach.

III.5 Prekladateľské služby

Trh s prekladateľskými službami v členských štátoch je veľký, poskytuje služby medzinárodným organizáciam, vládam, štátnym orgánom, súdom, podnikateľskému sektoru, vydavateľom, médiám a reklamnému a zábavnému priemyslu.

V oblasti technológií prekladu došlo k viacerým vývojovým zmenám, ide najmä o prekladové pamäte a strojový preklad, spracovanie reči, správu viacjazyčných dokumentov a lokalizáciu obsahu internetových stránok. Počet viacjazyčných internetových stránok sa zvyšuje a ich ponuka zahŕňa služby ako online preklady, e-mailové preklady, slovníky a databázy neobvyklých znakov. Veľké vyhľadávacie stroje ponúkajú bezplatné preklady internetových informácií, ktorých počet strán dosahuje niekoľko miliónov denne; všetky dôležité internetové portály investujú do zdokonaľovania viacjazyčných služieb.

S intenzívnejším používaním online strojového prekladu sa ukazuje, že v podstate takýto mechanický postup nedokáže nahradiť myšlienkové postupy prekladateľa, a tým rastie aj význam kvality prekladu. Vývojové zmeny ako „Európska norma pre prekladateľské služby“[32] by mali klientom ponúknuť väčšiu záruku kvality a sledovateľnosti.

III.6 Tlmočnícke služby

Na rastúcom trhu stúpa dopyt po kvalifikovaných tlmočníkoch[33] Nadnárodné inštitúcie ako EÚ a OSN zamestnávajú veľký počet interných a externých konferenčných tlmočníkov, ktorí absolvovali odborné vzdelávanie na univerzite alebo po nej podľa medzinárodných referenčných kritérií. Ani inštitúcie viacjazyčných spoločností nefungujú bez tlmočníkov. Tlmočníci pomáhajú prisťahovalcom na súdoch, v nemocniciach, na polícii a na prisťahovaleckých úradoch. Tlmočníci s príslušnou kvalifikáciou tak prispievajú k ochrane ľudských a demokratických práv.

III.7 Výuka cudzích jazykov, skúšky a certifikácia

Hoci je situácia v jednotlivých krajinách rôzna, výuka jazykov a jazykové vzdelávanie – a tým aj jazykové skúšky a certifikácia jazykových zručností – sú v mnohých členských štátoch odvetviami s vysokým rastom. Napríklad len rozpočet Britskej rady na rok 2005 dosahuje 750 miliónov eur; príjem Alliance Française z jazykovej výuky dosiahol v roku

---

32 *Translation services — Service requirements,* dokument WI CSA07001, vypracovaný technickým výborom CEN/BTTF 138.

33 Medzinárodná asociácia konferenčných tlmočníkov má asi 3 000 členov, z ktorých je asi polovica z Európskej únie.

2004 asi 110 miliónov eur. Berlitz v roku 2004 dosiahol obrat vo výške viac ako 279 miliónov eur.

Certifikácia jazykových zručností sa stala natoľko dôležitým odvetvím, že spotrebitelia majú problém vybrať si z kurzov a certifikátov dostupných na trhu ten najvhodnejší. Komisia by chcela prispieť k väčšej transparentnosti tejto ponuky tým, že na internete uverejní zoznam v súčasnosti dostupných systémov.

III.8 Opatrenia na podporu viacjazyčnej ekonomiky

Komisia:

- uverejní v roku 2006 štúdiu o vplyve absencie jazykových zručností na európsku ekonomiku;
- uverejní na internete v roku 2006 zoznam systémov jazykovej certifikácie používaných v Európskej únii;
- začne realizovať štúdiu o možnosti častejšieho používania titulkov vo filmoch a televíznych programoch s cieľom podporiť výuku cudzích jazykov;
- uverejní medziinštitucionálnu, viacjazyčnú databázu IATE (Inter-Agency Terminology Exchange) ako službu pre všetkých, ktorí potrebujú overené termíny súvisiace s EÚ;
- usporiada v roku 2006 konferenciu o odbornom vzdelávaní tlmočníkov na univerzitách;
- začne *v rámci i2010* pilotnú iniciatívu o digitálnych knižniciach, ktorá má zjednodušiť používanie multimediálnych zdrojov a urobiť ho zaujímavým a stavať na európskom bohatom dedičstve, v ktorom sa spája multikultúrne a viacjazyčné prostredie[34] a
- spojí európske výskumné tímy a bude koordinovať ich prácu v oblasti technológií pre ľudské jazyky, strojového prekladu a tvorby jazykových zdrojov ako napr. slovníkov a synonymických slovníkov, a stanoví technické výzvy vzťahujúce sa osobitne na kontext EÚ (ako napr. dôraz na kvalitu viacjazyčných aplikácií a systémov strojového prekladu).

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- preskúmali, či vzdelávacie programy na univerzitách sprostredkúvajú študentom pripravujúcim sa na povolanie v oblasti výuky a používania cudzích jazykov správne zručnosti zodpovedajúce rýchlo sa meniacim pracovným podmienkam.

[34] KOM(2005) 229 a 465.

IV VIACJAZYČNOSŤ VO VZŤAHU KOMISIE S OBČANMI

IV.1 Dostupnosť a transparentnosť

Európska únia prijíma právne predpisy, ktoré sú pre jej občanov priamo záväzné. Nevyhnutným predpokladom pre demokratickú legitímnosť a transparentnosť Únie je, aby občania vedeli komunikovať so svojimi inštitúciami a čítať právne predpisy Spoločenstva vo vlastnom jazyku a mohli sa zúčastniť na európskych projektoch bez prekonávania jazykových bariér. Úplne prvé nariadenie prijaté Radou[35] preto definuje Európske spoločenstvo ako viacjazyčný subjekt s povinnosťou uverejňovať právne predpisy v úradných jazykoch a vyžaduje, aby jeho inštitúcie komunikovali s občanmi v úradnom jazyku podľa ich výberu. V záujme rovnakého zaobchádzania a transparentnosti poskytuje Únia verejnosti významnú online službu EUR-Lex, ktorá umožňuje prístup k právnym predpisom a judikatúre Únie v plne viacjazyčnom prostredí v 20 úradných jazykoch[36].

IV.2 Viacjazyčnosť – osobitosť EÚ

Odborníci v oblasti prekladu a tlmočenia zabezpečujú nákladovo efektívnu komunikáciu a prispievajú k demokratickému a transparentnému charakteru rozhodovacieho procesu. Tlmočníci umožňujú delegátom, aby zastupovali záujmy svojej krajiny vo svojom(ich) jazyku(och) a komunikovať s ostatnými delegátmi. Takto môžu občanov zastupovať ich najlepší odborníci, ktorí nemusia vynikajúco ovládať cudzie jazyky. Podobne zabezpečujú prekladateľské a tlmočnícke služby, aby európske a vnútroštátne inštitúcie mohli účinne vykonávať svoje právo demokratickej kontroly. Prekladatelia a tlmočníci zabezpečujú, aby mohli občania komunikovať s inštitúciami a mali prístup k rozhodnutiam v ich národnom(ých) jazyku(och).

Inštitúcie EÚ musia nájsť rovnováhu medzi nákladmi a výhodami viacjazyčnosti. Náklady na prekladateľské a tlmočnícke služby všetkých inštitúcií spolu predstavujú 1,05 % celého rozpočtu EÚ na rok 2004 alebo 2,28 € na občana za rok. Za túto cenu získajú všetci občania neobmedzený prístup k všetkým právnym predpisom EÚ a právo komunikovať, prispievať a informovať sa.

Systém, ktorý umožňuje fungovanie viacjazyčnosti v Európskej únii, samozrejme prináša ďalšie náklady; bez neho by však demokratická a transparentná Európska únia nebola možná.

So správnym plánovaním, s predvídavosťou a s potrebnými zdrojmi by EÚ mohla v budúcnosti fungovať s ešte väčším počtom jazykov, napríklad s pomocou nových technológií a s optimálnym využívaním výhod vyplývajúcich z veľkosti.

IV.3 Opatrenia na podporu viacjazyčnosti vo vzťahu Komisie s občanmi

V priebehu ostatných desiatich rokov Komisia vypracovala niekoľko viacjazyčných iniciatív (*Občania v prvom rade, Dialóg s občanmi, Vaša Európa - Európska navigačná služba*), ktoré majú pomôcť občanom, aby porozumeli vplyvu európskych právnych predpisov na ich život,

---

35 Č. 1 z roku 1958, určujúce jazyky, ktoré má používať Európske hospodárske spoločenstvo.

36 http://europa.eu.int/eur-lex/lex

aby poznali svoje práva pri presťahovaní sa do inej krajiny a aby vedeli, ako môžu uplatňovať svoje práva v praxi[37].

Komisia navrhuje, aby sa v nadväznosti na tieto iniciatívy vytvorila proaktívna viacjazyčná komunikačná politika, ktorá by praktickými opatreniami doplnila širšiu iniciatívu Komisie na zlepšenie komunikácie s európskymi občanmi a osobitnými skupinami ako sú novinári, pracovníci v oblasti výuky a používania cudzích jazykov, školy a univerzity. Komisia bude naďalej poskytovať ponuku online informácií v úradných jazykoch a bude zdokonaľovať viacjazyčný charakter svojich početných internetových stránok. S rozvojom technológií pre správu internetových obsahov sa otvoria aj nové možnosti pre ich uverejnenie vo viacerých jazykoch. Komisia plánuje aj vybudovanie vnútornej siete na zabezpečenie vnútornej konzistentnosti v otázkach súvisiacich s viacjazyčnosťou.

Komisia:

- prostredníctvom vnútornej siete zabezpečí, aby všetky oddelenia uplatňovali svoju politiku viacjazyčnosti koherentným spôsobom;
- naďalej bude podporovať viacjazyčnosť na svojom internetový portále (Europa) a vo svojich publikáciách;
- zriadi na európskom serveri, na ktorom sa poskytujú informácie o viacjazyčnosti v Európskej únii, portál Jazyky a nové portály pre študentov a učiteľov cudzích jazykov;
- vo väčšej miere zapojí svoje prekladateľské pracoviská vysunuté v členských štátoch do presadzovania viacjazyčnosti, najmä prispôsobovaním informácií Komisie miestnej cieľovej komunite;
- usporiada semináre na vysokej úrovni o viacjazyčnosti v členských štátoch, zamerané na novinárov a iných pracovníkov médií;
- bude naďalej ponúkať univerzitám granty a didaktickú pomoc v oblasti konferenčného tlmočenia, pomáhať pri rozvíjaní nástrojov pre diaľkové štúdium a poskytovať štipendiá a stáže pre študentov;
- bude naďalej vyvíjať nákladovo efektívne viacjazyčné konferenčné a komunikačné nástroje v rámci projektu Komisie o interoperabilnom poskytovaní celoeurópskych elektronických služieb štátnej správe, podnikom a občanom;[38]
- podporí európske magisterské štúdium konferenčného tlmočenia a európske magisterské štúdium konferenčného manažmentu, čím podporí spoluprácu, spoločné využívanie odborných znalostí a šírenie osvedčených postupov v týchto oblastiach;
- bude aj v budúcnosti zohrávať významnú úlohu pri každoročnom medzinárodnom stretnutí týkajúcom sa rámcových podmienok pre cudzie jazyky, dokumentáciu a zverejňovanie – grémium, ktoré diskutuje o nových požiadavkách a zručnostiach v

[37] http://europa.eu.int/youreurope
http://europa.eu.int/citizensrights/signpost

[38] http://europa.eu.int/idabc/

zamestnaní;

- bude aj naďalej poskytovať univerzitám modelový učebný program pre štúdium prekladateľstva na magisterskej úrovni a sprostredkúvať hosťujúcich prekladateľov, ktorí pomôžu pri vzdelávaní študentov prekladateľstva; a

- zorganizuje medzinárodnú prekladateľskú súťaž medzi školami v členských štátoch s cieľom podporiť jazykové znalosti a profesie v oblasti výuky a používania cudzích jazykov.

V ZÁVERY

Bez viacjazyčnosti nemôže Európska únia správne fungovať. Zdokonaľovanie sa občanov v ovládaní cudzích jazykov bude významné z hľadiska dosiahnutia cieľov európskej politiky, najmä v situácii čoraz intenzívnejšej hospodárskej súťaže vo svete a vzhľadom na úlohu lepšie využiť potenciál Európy pri udržateľnom raste a zabezpečiť viac a lepších pracovných miest. S vedomím svojej zodpovednosti a zodpovednosti iných inštitúcií Komisia prijala názor, že situácia sa môže a musí zlepšiť a preto vyzýva členské štáty, aby prijali ďalšie opatrenia na podporu individuálnej viacjazyčnosti a podporili spoločnosť, ktorá rešpektuje jazykovú identitu všetkých občanov.

Komisia už vyzvala členské štáty, aby v roku 2007 podali správu o opatreniach, ktoré prijali s cieľom dosiahnuť ciele akčného plánu „Podpora jazykového vzdelávania a jazykovej rozmanitosti“. V tomto oznámení sa zdôrazňujú ďalšie kroky, ktoré sa musia podniknúť, ak chcú členské štáty dosiahnuť ciele, ktoré si sami stanovili, a Komisia vyzýva členské štáty, aby v roku 2007 podali správu aj o opatreniach, ktoré prijali v kľúčových oblastiach uvedených v tomto oznámení.

- Komisia vytvorí skupinu pre viacjazyčnosť na vysokej úrovni, ktorú budú tvoriť nezávislí odborníci poverení úlohou pomôcť pri analyzovaní pokroku dosiahnutého členskými štátmi a poskytnúť podporu a rady pri rozvíjaní iniciatív, ako aj nových stimulov a myšlienok.

- Usporiada sa ministerská konferencia o viacjazyčnosti, ktorá umožní členským štátom prezentovať pokroky, ktoré dosiaľ dosiahli, a plánovať ďalšie úlohy.

- Na základe správ členských štátov a odporúčaní skupiny na vysokej úrovni predloží Komisia Parlamentu a Rade ďalšie oznámenie, v ktorom navrhne komplexný prístup k viacjazyčnosti v Európskej únii.

Príloha[39]

Najpoužívanejšie jazyky v Európskej únii: v %.

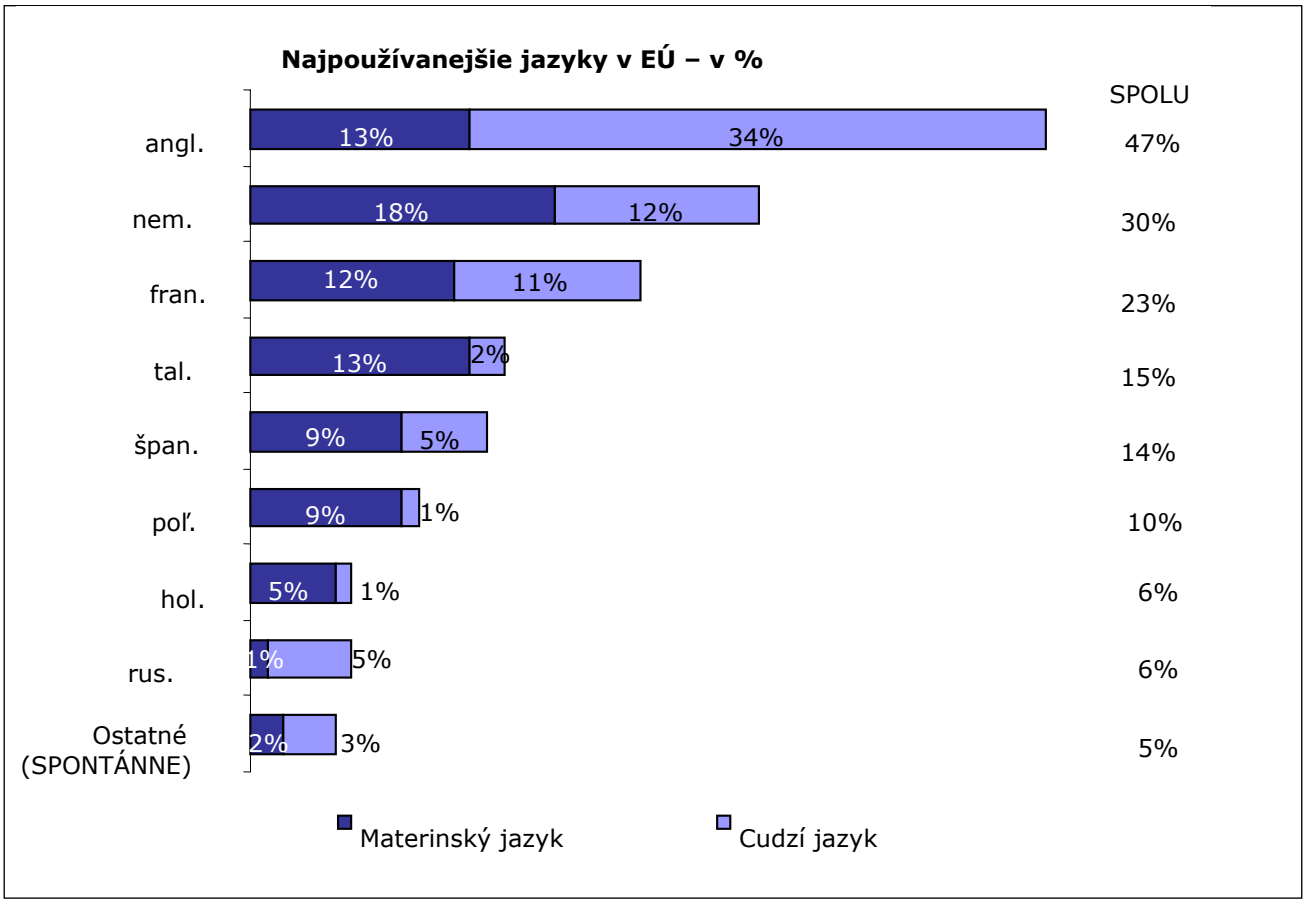

[39] Správa Eurobarometra 63.4; http://europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb63/eb63_en.htm

Schopnosť dohovoriť sa v cudzom jazyku

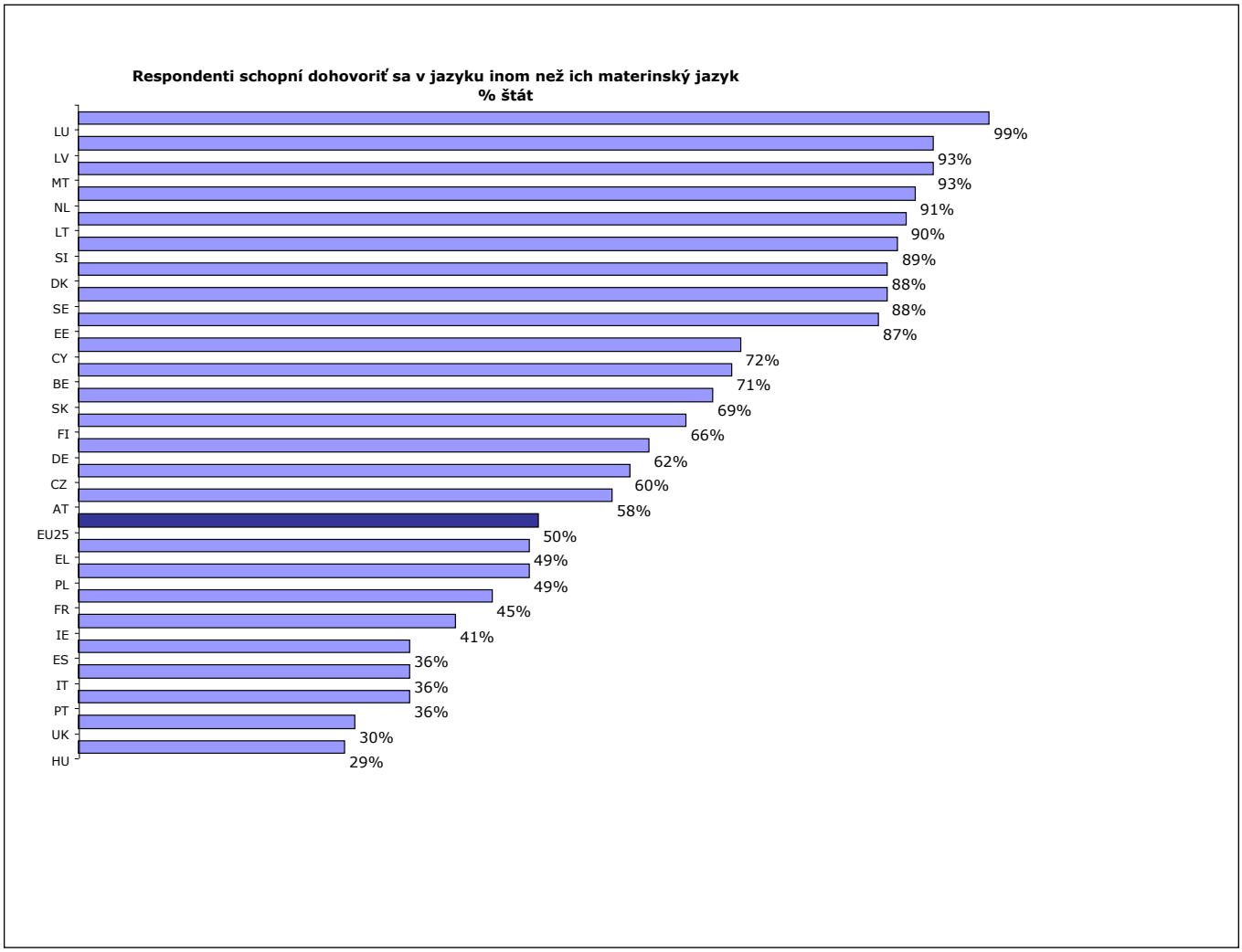

FINANČNÝ VÝKAZ

1. NÁZOV NÁVRHU:

OZNÁMENIE KOMISIE „NOVÁ RÁMCOVÁ STRATÉGIA PRE VIACJAZYČNOSŤ“

2. RÁMEC ABM/ABB

Tento návrh sa týka viacerých politických oblastí a súvisiacich činností:

GR EAC: Kultúra a jazyky

GR SCIC: Tlmočenie a súvisiace činnosti

DGT: Administratíva Komisie: Administratívne výdavky na oblasť politiky Administratíva Komisie

GR INFSO: RTD (výskum a technologický rozvoj) o informačnej spoločnosti a eEurope

3. ROZPOČTOVÉ POLOŽKY

3.1 Rozpočtové položky (prevádzkové položky a súvisiace položky technickej a administratívnej pomoci (bývalé položky B..A) vrátane ich názvov:

GR EAC:

15.02.02.02 Socrates

15.03.01.02 Leonardo da Vinci

Od roku 2007 rozpočtová položka na program celoživotného vzdelávania, pre ktorý Komisia prijala návrhy v júli 2004.

DGT

26.010211.Ostatné výdavky na oblasť politiky administratíva Komisie

26.010700 Medziinštitucionálna spolupráca v jazykovej oblasti

GR SCIC

XX01021107: Vzdelávanie a odborná príprava tlmočníkov

XX01021102: Stretnutia a konferencie

GR INFSO

09.04 „RTD v oblasti informačná spoločnosť“

09.03 „eEurope“

3.2 Trvanie činnosti a finančného vplyvu:

2005 a nasledujúce roky: činnosti sa začínajú v rôznom čase a majú rôzne trvanie. Niektoré, ako napr. navrhovaný európsky ukazovateľ jazykových zručností, majú byť trvalé, a preto sa majú pokladať za časovo neobmedzené; ostatné, ako napr. štúdie a konferencie alebo projekty financované v rámci programov spolupráce, sú svojím charakterom obmedzené na najviac tri roky.

4. ZHRNUTIE ZDROJOV

4.1 Finančné zdroje

4.1.1 Zhrnutie viazaných rozpočtových prostriedkov (VRP) a platobných rozpočtových prostriedkov (PRP)

v miliónoch eur (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Druh výdavkov	Časť č.		2005	2006	2007	2008	2009	2010 a nasl.	Spolu
Prevádzkové výdavky[40]									
Viazané rozpočtové prostriedky (VRP)									
15.02.02.02 Socrates 15.03.01.02 Leonardo da Vinci									
implementácia európskeho ukazovateľa jazykových zručností;									Pozri (*)
podpora diskusií a vypracovanie odporúčania spôsobov, akými sa môže vzdelávanie učiteľov jazykov pozdvihnúť na optimálnu úroveň;									Pozri (**)
uverejnenie zoznamu systémov jazykovej certifikácie používaných v Európskej únii v roku 2006;			0.2						0.2 Pozri (**)
15.02.02.02 Socrates									

[40] Výdavky, ktoré nepatria do kapitoly xx 01 príslušnej hlavy xx.

v roku 2006 uverejnenie štúdie o osvedčených postupoch pri výuke cudzieho jazyka od útleho veku;			0.2						0.2 Pozri (**)
Rozpočtová položka pre navrhovaný program celoživotného vzdelávania									
podpora vytvárania katedier pre viacjazyčnosť a interkulturalizmus v rámci navrhovaného programu celoživotného vzdelávania;					0.04	0.08	0.12	0.16	0.4 Pozri (**)
ďalšia podpora výuky a štúdia jazykov v rámci programov spolupráce v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže, občianskej spoločnosti a kultúry;									Pozri (**)
preskúmanie možnosti podporovania sietí jazykovej rozmanitosti v kontexte nového programu celoživotného vzdelávania;									Pozri (**)
ministerská konferencia					0.15				0.15 Pozri (**)
15.03.01.02 Leonardo da Vinci									
uverejnenie štúdie o vplyve absencie jazykových zručností na európsku ekonomiku v roku 2006 ;		0.2							0.2 Pozri (**)
GR ENTR									
ďalšie vyvíjanie nákladovo efektívnych viacjazyčných konferenčných a komunikačných nástrojov v rámci interoperabilného poskytovania celoeurópskych elektronických služieb štátnej správe, podnikom a občanom;									Pozri (**)
09.04 „RTD v oblasti informačná spoločnosť“ 09.03 „eEurope“									

začatie projektu digitálne knižnice, ktorý dokumentuje integráciu multimédií a viacjazyčného európskeho kultúrneho obsahu do roku 2007; posilnenie činností súvisiacich s jazykovými technológiami informačnej spoločnosti prostredníctvom 7. rámcového výskumného programu a preskúmanie možností podpory ďalšej spolupráce zo strany Európskej únie									Pozri (***)
štúdia o možnosti častejšieho používania titulkov na podporu výuky cudzích jazykov;									
zabezpečenie uplatňovania politiky viacjazyčnosti všetkými oddeleniami (cez vnútornú sieť) postupné zavedenie osobitnej politiky viacjazyčnosti pre internetový portál Europa a pre publikácie;									
Viazané rozpočtové prostriedky (VRP)		a	0.4	0	0.19	0.08	0.12	0.16	0.95
Platobné rozpočtové prostriedky (PRP)		b	0.4	0	0.19	0.08	0.12	0.16	0.95

Administratívne výdavky zahrnuté v referenčnej sume[41]

Technická a administratívna pomoc (NRP):									
26.010701 – Medziinštitucionálna spolupráca v jazykovej oblasti									
publikovanie interinštutucionálnej, viacjazyčnej databázy terminológie EÚ, Inter-Agency Terminology Exchange (IATE)			0.257	0.279	0.165	0.165	0.165	0.165	1.196 Pozri (**)
26.010211.02.02.40 – Náklady na konferencie a stretnutia									
usporiadanie konferencie o odbornom vzdelávaní tlmočníkov na univerzitách v roku 2006 ;				0.15					0.15 Pozri (**)

[41] Výdavky v rámci článku xx 01 04 hlavy xx.

usporiadanie série seminárov na vysokej úrovni o viacjazyčnosti v členských štátoch, zamerané na novinárov a iných pracovníkov médií;				0.003					0.003 Pozri (**)
medzinárodná prekladateľská súťaž škôl v členských štátoch				0.04					0.04 Pozri (**)
vytvorenie pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre viacjazyčnosť				0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.2 Pozri (**)
26.010211.01.01.10 – Služobné cesty									
posilnenie úloh prekladateľských vysunutých pracovísk			0.024	0.144	0.144				0.312 Pozri (**)
ďalšie poskytovanie modelových učebných plánov magisterského štúdia prekladateľstva univerzitám a sprostredkovanie hosťujúcich prekladateľov			0.207	0.207	0.207	0.207	0.207	0.207	1.242 Pozri (**) Pozri (****)
26.010211.02.05 – Vybudovanie riadiacich a informačných systémov									
vytvorenie jazykového portálu na Europa s novými portálmi pre záujemcov o jazyky a učiteľov jazykov;			0.08	0.05					0.13 Pozri (**) Pozri (°)
		c	0.568	0.913	0.556	0.412	0.412	0.412	3.273

REFERENČNÁ SUMA SPOLU

Viazané rozpočtové prostriedky		**a+c**	**0.968**	**0.913**	**0.746**	**0.492**	**0.424**	**0.428**	**4.223**
Platobné rozpočtové prostriedky		**b+c**	**0.968**	**0.913**	**0.746**	**0.492**	**0.424**	**0.428**	**4.223**

Administratívne výdavky nezahrnuté v referenčnej sume[42]

Ľudské zdroje a súvisiace výdavky (NRP)	8.2.5	d							
Administratívne náklady, okrem ľudských zdrojov a súvisiacich nákladov, nezahrnuté v referenčnej sume (NRP)	8.2.6	e							

ORIENTAČNÉ FINANČNÉ NÁKLADY NA INTERVENCIU SPOLU

(*) Zavedenie ukazovateľa nevyžaduje žiadne dodatočné prevádzkové výdavky z rozpočtu Únie: príslušné výdavky budú hradené z programov Socrates a Leonardo da Vinci (neskôr celoživotné vzdelávanie) bez zvýšenia celkových dotácií týchto

[42] Výdavky v rámci kapitoly xx 01 okrem článkov xx 01 04 alebo xx 01 05.

programov; odtiaľ pochádza uvedené označenie „*“. Pre informáciu: ročný príspevok týchto programov na financovanie ukazovateľa by sa mal pohybovať okolo 2,5 mil. eur.

(**) Implementácia tejto položky nebude vyžadovať žiadne dodatočné prevádzkové výdavky z rozpočtu Únie. Príslušné výdavky budú hradené zo súčasných programov alebo nadväzujúcich programov bez zvýšenia celkových finančných prostriedkov pridelených pre tieto programy.

(***) Implementácia tejto položky nebude vyžadovať žiadne dodatočné prevádzkové výdavky z rozpočtu Únie. Príslušné výdavky budú hradené zo súčasných výskumných programov alebo nadväzujúcich programov (program eContent plus/navrhované osobitné programy 2007 - 2013 na implementáciu 7. RP) bez zvýšenia celkových finančných prostriedkov pridelených pre tieto programy.

(****)Výdavky vo výške 207 000 € za rok, hradené z rozpočtu na služobné cesty, sa vzťahujú výlučne na projekt hosťujúci prekladatelia (v rámci ktorého sú prekladatelia DGT vysielaní na jednomesačné služobné cesty na univerzity).

(°) Táto výdavková položka na roky 2005 a 2006 sa vzťahuje na pomoc špecialistov v oblasti IT pri technickej príprave a pri vývoji internetového portálu. Obsah portálu budú spravovať zamestnanci Komisie.

VRP SPOLU vrátane nákladov na ľudské zdroje		a+c+d+e							
PRP SPOLU vrátane nákladov na ľudské zdroje		b+c+d+e							

Podrobnosti o spolufinancovaní

Žiadne. Navrhované opatrenia nebudú spolufinancované.

4.1.2 Zlučiteľnosť s finančným plánovaním

☐ Návrh je zlučiteľný s platným finančným plánovaním.

Pre rozpočet na rok 2007 a pre rozpočty na nasledujúce roky budú musieť byť rozpočtové prostriedky schválené vo finančnom výhľade na roky 2007 - 2013 a vo finančnom plánovaní, ktoré z neho vyplýva.

☐ Návrh si vyžiada zmenu v plánovaní príslušnej výdavkovej kapitoly vo finančnom výhľade.

☐ Návrh si môže vyžiadať uplatnenie ustanovení Medziinštitucionálnej dohody[43] (t. j. flexibilný nástroj alebo revízia finančného výhľadu).

4.1.3 Finančný vplyv na príjmy

☒ Návrh nemá žiadny finančný vplyv na príjmy

☐ Návrh má finančný vplyv na príjmy, a to s takýmto účinkom:

Pozn.: Všetky podrobnosti a pripomienky týkajúce sa spôsobu výpočtu vplyvu na príjmy je potrebné uviesť v samostatnej prílohe.

4.2 Ľudské zdroje v ekvivalentoch plného pracovného času (vrátane úradníkov, dočasných zamestnancov a externých pracovníkov) - pozri podrobnosti v bode 8.2.1.

Ročné požiadavky Počet ľudských zdrojov spolu	2005	2006	2007	2008	2009	2010 a neskôr
EAC		1	1	1	1	1 pozri i)
DGT	22.6	80.2	80	80	80	80 pozri ii)
SCIC						
INFSO						
Spolu	22.6	81.2	81	81	81	81

Poznámky:

i) Tieto návrhy zahŕňajú 1 dodatočný ekvivalent plného pracovného času v kategórii A* [ako bolo stanovené v KOM(2005) 356]

ii) Všetci ostatní zamestnanci uvedení v tabuľke sú súčasťou vnútornej reorganizácie v rámci existujúcich ľudských zdrojov.

5. CHARAKTERISTIKA A CIELE

Podrobnosti týkajúce sa návrhu sa vyžadujú v dôvodovej správe. Táto časť finančného výkazu by mal obsahovať tieto doplňujúce informácie:

5.1 Potreba, ktorá sa má splniť krátkodobo alebo dlhodobo

Toto oznámenie identifikuje množstvo potrieb v oblasti viacjazyčnosti v spoločnosti, ekonomike a inštitúciách Európskej únie.

[43] Pozri body 19 a 24 Medziinštitucionálnej dohody.

5.2 Pridaná hodnota zapojenia Spoločenstva a spojitosť návrhu s inými finančnými nástrojmi a možná synergia.

Pridaná hodnota spočíva v tom, že Komisia stanoví oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia, a navrhne opatrenia zo strany členských štátov alebo Komisie na dosiahnutie cieľov, z ktorých bude profitovať celá Únia.

5.3 Ciele, očakávané výsledky a súvisiace ukazovatele návrhu v kontexte rámca ABM.

K hlavným cieľom patria: zvyšovanie úrovne viacjazyčnosti občanov; jasnejšia predstava o úlohe viacjazyčnosti v ekonomike Európskej únie a koherentnejší prístup k viacjazyčnosti vo vzťahu medzi Komisiou a občanmi.

Navrhuje sa, aby sa v roku 2007 vypracovalo hodnotenie pokroku pri plnení týchto cieľov.

5.4 Spôsob implementácie (orientačne)

Uveďte vybraný(-é) spôsob(-y)[44] implementácie opatrenia.

☐ ***Centralizované hospodárenie***

- ☒ priamo na úrovni Komisie
- ☐ nepriamo delegovaním na:
  - ☐ výkonné agentúry
  - ☐ orgány zriadené Spoločenstvami, ako sa uvádza v článku 185 rozpočtových pravidiel
  - ☐ vnútroštátne verejné subjekty/subjekty, ktoré poskytujú verejnoprospešné služby

☐ ***Spoločné alebo decentralizované hospodárenie***

- ☐ za účasti členských štátov
- ☐ za účasti tretích krajín

☐ ***Spoločné hospodárenie s medzinárodnými organizáciami (upresnite)***

Poznámky:

[44] V prípade, že uvediete viac spôsobov, uveďte ďalšie podrobnosti v časti „Príslušné poznámky" tohto bodu.

6. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

6.1 Systém monitoringu

Opatrenia uvedené v tomto oznámení budú monitorované prostredníctvom systémov uplatňovaných na súvisiace programy a rozpočtové položky.

6.2 Hodnotenie

6.2.1 Hodnotenie ex-ante

Nerealizovalo sa žiadne hodnotenie ex-ante. Oznámenie je, podľa jeho charakteru, posúdením súčasného stavu vo vzťahu ku kľúčových aspektom viacjazyčnosti.

6.2.2 Opatrenia prijaté po priebežnom hodnotení/hodnotení ex-post (poučenia získané z podobných skúseností v minulosti)

-

6.2.3 Podmienky a periodicita budúcich hodnotení

pozri 6.1.

7. OPATRENIA PROTI PODVODOM

Opatrenia proti podvodom pre akcie uvedené v tomto oznámení budú rovnaké ako opatrenia, ktoré sa už uplatňujú na súvisiace programy a rozpočtové položky.

8. PODROBNOSTI O ZDROJOCH

8.1 Ciele návrhu z hľadiska ich finančných nákladov

Viazané rozpočtové prostriedky v miliónoch eur (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

(Je potrebné uviesť názvy cieľov, akcií a výstupov)	**Druh výstupu**	**Priemerné náklady**	**Rok n**		**Rok n+1**		**Rok n+2**		**Rok n+3**		**Rok n+4**		**Rok n+5 a nasl.**		**SPOLU**	
			Počet výstupov	Náklady spolu	Počet výstupov	Náklady spolu	Počet výstupov	Náklady spolu	Počet výstupov	Náklady spolu	Počet výstupov	Náklady spolu	Počet výstupov	Náklady spolu	Počet výstupov	Náklady spolu
OPERATÍVNY CIEĽ č. 1[45]																
Akcia 1…….																
Output 1																
Output 2																
Akcia 2…….																
Output 1																
Náklady na cieľ 1																
OPERATÍVNY CIEĽ č. 2 [1]……																
Akcia 1…….																
Output 1																
Náklady na cieľ 2																
OPERATÍVNY CIEĽ č. n [1]																
Náklady na cieľ n																
NÁKLADY SPOLU																

[45] Uvedený v časti 5.3

8.2 Administratívne výdavky

8.1.1 Počet a druh ľudských zdrojov

Druh pracovného miesta		Zamestnanci, ktorí majú riadiť akciu za použitia existujúcich a/alebo dodatočných zdrojov (**počet pracovných miest/ekvivalenty plného pracovného času**)					
		2005	2006	2007	2008	2009	2010 a nasl.
Úradníci alebo dočasní zamestnanci[46] (XX 01 01)	A*/AD		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5 pozri i)
	B*, C*/AST	22.6	79.7	79.5	79.5	79.5	79.5 pozri i)
Zamestnanci financovaní[47] podľa článku XX 01 02							
Iní zamestnanci[48] financovaní podľa článku XX 01 04/05							
SPOLU		22.6	81.2	81	81	81	81

Poznámky:

Potreba ľudských a administratívnych zdrojov bude pokrytá z prostriedkov pridelených riadiacemu generálnemu riaditeľstvu v rámci ročného procesu prideľovania.

i) Tieto návrhy zahŕňajú 1 dodatočný ekvivalent plného pracovného času [ako bolo stanovené v KOM(2005) 356]

ii) Všetci ostatní zamestnanci uvedení v tabuľke sú súčasťou vnútornej reorganizácie v rámci existujúcich ľudských zdrojov. Je potrebné poznamenať, že alternatívou pre personálne vybavenie navrhovanej siete pre viacjazyčnosť by bol presun 23 súčasných zamestnancov DGT v kategórii A* na iné generálne riaditeľstvá. Príslušné osoby by sa pridelili ostatným GR, ich pracovné miesta však zostávajú na DGT. Tieto presuny sú uvedené v uvedenej tabuľke.

8.2.2 Opis úloh vyplývajúcich z akcie

8.2.3 Zdroje ľudských zdrojov (štatutárne)

(V prípade viacerých zdrojov uveďte počet pracovných miest každého zdroja.)

☐ Pracovné miesta v súčasnosti pridelené na riadenie programu, ktorý sa má nahradiť alebo predĺžiť

---

46 Tieto náklady nie sú zahrnuté v referenčnej sume.
47 Tieto náklady nie sú zahrnuté v referenčnej sume.
48 Tieto náklady sú zahrnuté v referenčnej sume.

☒ Pracovné miesta predbežne pridelené v rámci vykonávania RPS/PNR na rok n

☐ Pracovné miesta, ktoré sa majú požadovať v ďalšom procese RPS/PNR

☒ Pracovné miesta, ktoré sa majú opätovne prideliť za použitia existujúcich zdrojov v rámci riadiaceho útvaru (vnútorná reorganizácia)

☐ Pracovné miesta požadované na rok n, avšak neplánované v rámci vykonávania RPS/PNR daného roku

8.2.4 Ostatné administratívne výdavky zahrnuté v referenčnej sume (XX 01 04/05 – Výdavky na administratívne riadenie)

v miliónoch eur (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtová položka (číslo a názov)	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 a nasl.	SPOLU
1 Technická a administratívna pomoc (vrátane súvisiacich personálnych nákladov)							
Výkonné agentúry							
Iná technická a administratívna pomoc							
- *intra-muros*							
- *extra muros*							
Technická a administratívna pomoc spolu							

8.2.5 Finančné náklady na ľudské zdroje a súvisiace náklady nezahrnuté v referenčnej sume

v miliónoch eur (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Druh ľudských zdrojov	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Rok n+4	Rok n+5 a nasl.
Úradníci a dočasní zamestnanci (XX 01 01)						

Zamestnanci financovaní podľa článku XX 01 02 (pomocní zamestnanci, VNE - vyslaní národní experti, zmluvní zamestnanci, atď.) (upresnite rozpočtovú položku)						
Náklady na ľudské zdroje a súvisiace náklady spolu (nezahrnuté v referenčnej sume)						

Výpočet – **Úradníci a dočasní zamestnanci**

V prípade potreby uveďte odkaz na bod 8.2.1

Výpočet – **Zamestnanci financovaní podľa článku XX 01 02**

V prípade potreby uveďte odkaz na bod 8.2.1

8.2.6 Ostatné administratívne výdavky nezahrnuté v referenčnej sume

v miliónoch eur (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010 a nasl.	SPOLU
XX 01 02 11 01 – Služobné cesty							
XX 01 02 11 02 – Stretnutia a konferencie budúca intenzívna spolupráca na medzinárodnom každoročnom stretnutí o rámcových podmienkach pre cudzie jazyky, dokumentáciu a zverejňovanie	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.06
XX 01 02 11 03 – Výbory[49]							
XX 01 02 11 04 – Štúdie a konzultácie							
XX 01 02 11 05 – Informačné systémy							
XX01021107 Vzdelávanie a odborná príprava tlmočníkov							
ponuka grantov a didaktickej pomoci univerzitám v oblasti konferenčného tlmočenia, pomoc pri rozvíjaní nástrojov pre diaľkové štúdium a poskytovanie štipendií a stáží pre študentov;	0.935	0.935	0.935	0.935	0.935	0.935	5.61
podpora európskeho magisterského štúdia konferenčného tlmočenia a európskeho	0.082	0.082	0.082	0.082	0.082	0.082	4.92

[49] Upresnite druh výboru a skupinu, do ktorej výbor patrí..

magisterského štúdia konferenčného manažmentu							
2 Ostatné výdavky na riadenie spolu (XX 01 02 11)	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027	10.59
3 Ostatné výdavky administratívneho charakteru (upresnite s odkazom na rozpočtovú položku)							
Administratívne náklady spolu, okrem ľudských zdrojov a súvisiacich nákladov (nezahrnuté v referenčnej sume)							

Výpočet – ***Ostatné administratívne výdavky nezahrnuté v referenčnej sume***